

Motion till riksdagen

1989/90:A 706

av Göthe Knutson m.fl. (m, fp, c)

Fristående arbetsförmedlingar

För att förhindra att arbetsförmedling bedrivs i förvärvssyfte har staten tagit monopol på arbetsförmedling här i landet. Genom utformningen av arbetsförmedlingslagen har emellertid inte bara sådan arbetsförmedling som uppstår avgifter från den arbetssökande förbjudits utan även sådan arbetsförmedling som bekostas av arbetsgivaren och därigenom skulle vara avgiftsfri för den sökande.

Arbetsgivarna är enligt lag skyldiga att anmäla lediga platser till arbetsförmedlingen. Dock kan konstateras att alltfjämt tillsätts endast en mindre del av de lediga platserna med hjälp av förmedlingen. Detta är i sig naturligt då arbetsförmedlingen inte rimligen hinner med s.k. kort-varselanställningar och saknar specialistkunskap i tillräcklig omfattning.

Arbetsförmedlingsmonopolet är olyckligt ur flera synvinklar. Den främsta är att verksamhet som inte utsätts för stimulerande konkurrens tenderar att stagnera. Hur många goda förslag som än internt förs fram inom monopolet kan detta aldrig ersätta den kreativitet som skapas när konkurrensliknande förhållanden råder. Det finns ingen orsak att utesluta samma goda påverkan på AMS som City-Akuten hade på landstingens öppenvårdspolitik om arbetsförmedlingsmonopolet uppluckrades. Ett annat skäl att luckra upp monopolet är att dagens lagstiftning inte är anpassad till tjänstesamhället. Detta har fått till följd att exempelvis seriösa skrivbyråer, vars tjänster i dag är praktiskt taget oundgängliga för arbetsgivarna, fortfarande av myndigheterna betraktas som olaga förmedlare av arbetskraft.

I departementspromemorian Ds 1989:30 Arbetsförmedlingslagen – en översyn – föreslås vissa ändringar. Dessa är emellertid helt otillräckliga och bygger in en byråkrati som hämmar en rationell användning av de produktiva resurserna. Ett slöseri som Sverige inte har råd med. I alltför hög grad har den hittillsvarande diskussionen kring arbetsförmedlingens roll prägats av industrisamhällets frågor medan de största problemen finns inom tjänsteproduktionen.

Mot denna bakgrund bör samhället positivt se på möjligheterna att tillåta ett system med fristående arbetsförmedlingar för specifika yrkesområden som ställer krav på specialistkunskap hos förmedlingarna och vars förmedlingsbehov offentliga arbetsförmedlingar därför har svårt att fylla. Verksamheten skulle kunna finansieras med avgifter från de företag som anlitar förmedlingen i fråga. Sådana försök bör ge värdefulla impulser till den all-

männa arbetsförmedlingen. Vidare bör undersökas vilka positiva effekter en liberalisering av reglerna för uppdragsverksamhet kan få för produktionen i såväl offentlig som privat tjänst. Ett första steg bör vara att skrivbyråverksamhet inte längre betraktas som olaga arbetsförmedling.

Mot. 1989/90
A706

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag i enlighet med vad i motionen anförts avseende fristående arbetsförmedlingar för specifika yrkesområden samt uppdragsverksamhet.

Stockholm den 12 januari 1990

Göthe Knutson (m)

Siw Persson (fp)

Marianne Andersson (c)

Anders Björck (m)

Ulf Melin (m)

Charlotte Cederschiöld (m)

Ingvar Eriksson (m)

Ylva Annerstedt (fp)